

Loomad Soomes

Loomapidamine Soome ühiskonnas

Soomes lemmikloom on pereliige

Soomes koerad ja kassid elavad enamasti siseruumides ja nad saavad ennast täisväärtuslike pereliikmetena tunda. Lemmikloomade eest hoolitsetakse väga hästi. Soomes kõige populaarsemad lemmikloomad on koerad, kassid ja küülikud.

Seadus kaitseb loomi

Soomes kehtivad kõikehõlmavad loomade heaolu käsitlevad õigusaktid. Õigusaktide nõuetekohast jõustamist jälgitakse, ja kui loomade väärkohtlemist tuvastatakse, siis asjasse sekkutakse.

Õigusaktid kehtivad kõikide loomade suhtes. Praegu loomade heaolu käsitlevaid õigusakte uuendatakse. Uuenduse eesmärk on, et uus seadus kaitseks loomi mitte ainult tarbetu valu ja piina eest, vaid ka nende heaolule tekitatud kahju eest. Seaduse eesmärgiks on ka loomade austuse ja hea kohtlemise suurendamine.

Seaduse järgi tuleb looma heaolu vähemalt kord päevas üle kontrollida. Seetõttu ei tohi näiteks kassi, koera, lindu või isegi dekoratiivkalu jätta järelevalveta rohkem kui ööpäevaks.

Seadus kohustab haiget looma ravima. Lisaks näeb seadus ette, et kui looma eest hoolitseda ei saa ja ta kannatab, tuleb tagada looma nõuetekohane tapmine. Kuid mitte igaüks loomi tappa ei tohi; looma surmamisel tuleb valida selline hukkamisviis, mis põhjustaks loomale võimalikult vähe kannatusi. Seaduses on ka kirjas, kellel on õigus looma surmata ja mil viisil see toimuks.

Loomal on õigus olla loom

Seaduses sätestatakse, millistes ruumides lemmikloomi on lubatud pidada. Näiteks koera või kassi saab puuris hoida vaid ajutiselt. Ka õues ketis või aedikus olevatel koertel tuleb olla võimalus õues jalutada.

Seadus kehtib ka nende loomade suhtes, mida peetakse toiduainete tootmiseks. Ka nendele loomadele peab tagama võimalus oma liigispetsiifilisi käitumisharjumusi rahuldada. Erinevate loomaliikide pidamise kohta kehtivad erinevad regulatsioonid, milles just selle liigi vajadustele pööratakse tähelepanu.

Lisaks nüüd jõustuvast seadusest määratletakse, et loomal on õigus oma liigispetsiifilisi käitumisharjumusi rahuldada. Liigispetsiifilised käitumisharjumused tähendavad, et loom saab rahuldada oma loomuomast käitumist, mis on tema heaoluks vajalik. Näiteks linnul peab olema võimalus lennata ja ühelt örrelt teisele keksima, ning koer peaks iga päev välja pääsema.

Lemmikloom ei ole lapse mänguasi, kuid lõpuks lemmiklooma ja tema hoolitsemise eest vastutab alati täiskasvanu.

Kõik loomad on võrdsed

KÕIKIDEL LOOMADEL on iseseisev väärtus. Iseseisev väärtus tähendab, et loom on iseenesest väärtuslik ja kõik loomad on sama väärtuslikud. Loom on väärtuslik vaatamata sellele, kas ta on inimesele kasulik või mitte. Looma väärtust ei peaks mõjutama tema aru, suurus ega välimus. Looma elu tuleb austada sellisena, nagu see on.

Häta sattunud looma tuleb aidata

Kui kahtlustate, et loom vajab abi, võtke vajalikud meetmed.

Meie kõigi huvides on oma murest teavitada, isegi kui te pole kindel, kas seadust rikutakse. Loomakaitseametniku ülesanne on otsustada, kas selline teatamine toob kaasa meetmete võtmise.

Kui kahtlustate, et looma heaolu on ohus, võtke ühendust kohaliku loomakaitseametiga.

Loomakaitseametnikuks on näiteks munitsipaalne **kontrolliv loomaarst** ja **politsei**.

Kontrolliv loomaarst

Kontrolliva loomaarsti kontaktandmed leiate linna/valla kodu-leheküljelt otsides märksõnaga “eläinsuojelu” või “eläinlääkäri” või helistades valla kõnekeskusesse.

Politsei

Politsei kontaktandmed Soomes leiate veebisaidilt: www.poliisi.fi.

Kui olukord nõuab viivitamatut sekkumist, helistage hädaabinumbril 112.

Helistage hädaabinumbril 112, kui olukord nõuab viivitamatut sekkumist. Sellised olukorrad on näiteks, kui:

- loom seisab silmitsi vägivallaga
- loom on hädas kohas, kust see välja ei pääse
- olukord mõjutab väga tõsiselt üldist ohutust, näiteks hirvega kokku põrkamine.

Kui te pole kindel, kuidas toimida, küsige nõu

- Soome loomakaitseühenduste liidu (SEY)
→ seyn.fi/elainsuojeluneuvojat;
- kohalikult loomakaitseorganisatsioonilt
→ seyn.fi/jasenyhdistykset
- loomakaitse jututoas → seyn.fi, soome ja inglise keeles

Loomakaitsenõuniku, loomakaitseorganisatsioonide ja loomakaitse jututoa poole saab anonüümselt pöörduda.

Kui puutute kokku haige, haavatud või muul viisil abi vajava loomaga, looma tuleb aidata.

Hankige lemmikloom alles pärast kaalumist

Enne looma ostmist püüdke koguda võimalikult palju usaldusväärset informatsiooni endale huvi pakkuva loomaliigi kohta. Oluline on teada, kas loom on näiteks karjaloom või eelistab ta elada inimestega üksi ja kas tegemist on päeva- või ööloomaga.

Soomes koeri ja kasse lemmikloomapoodidest osta ei saa. Koeri, kasse ja ka teisi lemmikloomi ostes tuleb arvesse võtta, et on olemas risk seoses intensiivse loomakasvatuse toetamisega.

Kindlasti ei tasu lemmikut osta interneti kaudu. Paljud interneti kaudu ostetud loomad ei tunne end hästi. Üks hea viis on võtta endale koju loom, mis on kodutuks jäänud, näiteks loomade varjupaigast. Uut pereliiget saab näiteks loomakaitseühingute või kodutuid loomi abistavate organisatsioonide kaudu otsida.

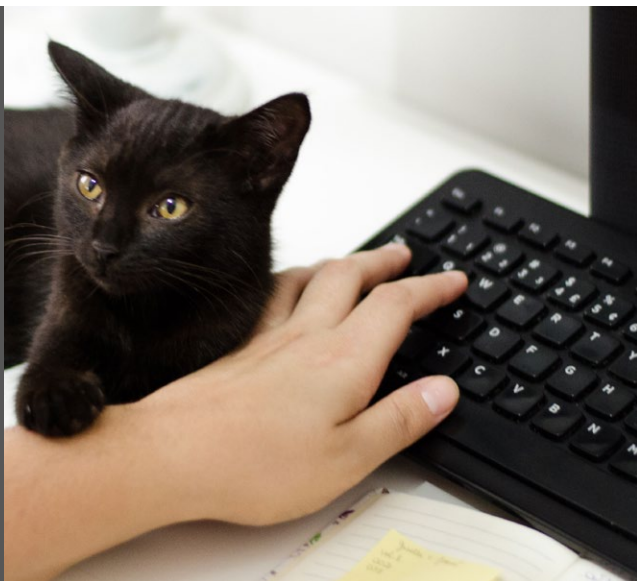
Pidage meeles, et kõik Soomes elavad koerad peavad olema kantud Koereregistrisse.

Enne lemmiklooma võtmist:

- Hankige teavet loomaliigi ja selle vajaduste kohta.
- Uurige, kust võiksite soovitud lemmiklooma leida.
- Minge looma vaatama ja veenduge, et ta on heades tingimustes kasvanud.
- Hankige kõik vajalik, enne kui loom koju jõuab.
- Ärge kunagi ostke loodusest püütud looma.

Mis on kutsikavabrik?

Kutsikavabrik on regulaarseks müügiks mõeldud loomade kasvatus, kus loomade vajatused ohverdatakse raha saamise eesmärgil. Kutsikavabrikus loomade eest ei hoolitseta, ja väikeses ruumis on väga palju loomi. Loomad on sageli haiged. Kutsikavabrikuid on nii Soomes kui ka mujal.

Soome on vaba paljudest nak-kushaigustest

Soomes, vastupidi kui paljudes teistes riikides, ei esine palju selliseid nak-kushaigusi, mis levivad loomadelt inimestele. Vajadusel jälgivad ka Soome piirivalveasutused, et lemmikloomad oleksid vaktsineeritud, kui nad riiki sisenevad.

Lemmikloomi tuleb regulaarselt vaktsineerida, et vältida haiguste levikut ka tulevikus. Samuti on vaja vaktsineerida selliste haiguste vastu, mis võivad ühelt loomalt teisele üle kanduda. Näiteks on parvoviirus koertele sageli eluohtlik ja võib viia looma surmani.

Kui koer, kass või tuhkur tuuakse välismaalt Soome, peab loom olema muu hulgas marutaudi vastu vaktsineeritud. Kõik koerad peaksid saama enne Soome saabumist ravimit põistang-paelussi (ehhinokokk-paelussi) vastu.

Lisaks vaktsineerimisele oluline on ka vajadusel koerte ja kasside regulaarne ussitõrje. Ussi- ehk parasiiditõrje aitab parasitaarse infestatsiooni tekitatud kahjusid ennetada. Ussitõrje vajalikkusest tuleb konsulteerida loomaarstiga.

Haige lemmikloom tuleb ravida

Kui loom on haige, tuleb ta loomaarsti juurde viia. Lemmiklooma haigestumist pole alati lihtne märgata, sest sageli püüab loom oma haiguse sümptomid varjata.

Lemmikloom võib olla haige, kui:

- ta on liikumatu
- tema silmad või ninasõõrmed eritavad vedelikku või tal on kõha
- ta ei liigu normaalselt
- ta pureb või on vihane
- ta kaotab kaalu või ei söö
- tal on kõhulahtisus või oksendamine
- ta kratsib või lakub end
- ta joob rohkem kui varem.

Eakas lemmikloom vajab sageli erilist hoolt. Oma armastatud lemmikloomast loobumine võib olla raske ja kurb.

Loomi tuleb hästi kohelda ja koolitada

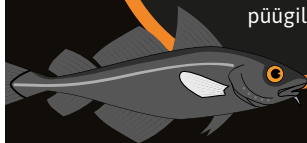
Looma suurus ei mõjuta seda, kuidas ta maailma kogeb.

Kõikide loomade kohtlemisel tuleb hoolitseda selle eest, et kogemata ei tekitaks loomale kannatust või valu.

Ka kalad tunnevad valu.

Seetõttu tuleb ka kalade eest hoolitseda ning neid ei tohi jätta järelvalveta näiteks puhkusereisi ajaks. Kalade valu ja stress tuleb arvesse võtta ka kala-püügil.

Loom õpib kõige kergemini kordamise ja meelepärase preemiaga.

Enamik loomi õpivad uut ja harjuvad uute asjadega kõige paremini olles kutsikas või noor. Koera või kassi koolitus tasub alustada kohe, kui koera- või kassipoeg on koju jõudnud.

Kui looma õpetamisega tekib raskusi, tasub abi paluda loomade koolitajalt.

Hea loomade koolitaja kasutab premeerimise meetodit. Ta ei sunni või karista kunagi, näiteks lüües või rihmast vedades.

SEY Soome loomakaitse tegutseb loomade jaoks

Selle juhendi on koostanud SEY Soome loomakaitse. SEY on Soome suurim loomakaitseorganisatsioon ja loomakaitse asjatundja. SEY on olnud Soome loomakaitse esirinnas juba üle saja aasta.

SEY'i eesmärgiks on loomakaitsega seotud probleeme ennetada ja hätta sattunud loomi aidata. Seoses loomakaitsega tegelevad umbes 40 liikmeühendust, 80 loomakaitseõunikku ja tuhat muud vabatahtlikku.

SEY
SUOMEN ELÄINSUOJELU